

Izhaja vsako drugo soboto.
Naročnina: 5 Din četrtletno, 10 Din
polletno.

DELO

Uredništvo: Ljubljana, Šelenburgova
ulica 7/II. — Upravišтво: Ljubljana,
Prešernova ulica 54.

Manifestacija narodnega delavstva v Kranju

V Ljubljani, dne 2. oktobra.
V soboto dne 5. oktobra se vrši v
Kranju seja Izvrševalnega odbora Na-
rodno-strokovne zveze, v nedeljo dne
6. oktobra pa kongres narodnega de-
lavstva.

Srečna je bila misel, da se vrši letoš-
nje zborovanje narodnega delavstva
baš v gorenjski metropoli, starodav-
nem Kranju, mestu, ki ni samo pokra-
jinsko zanimivo, ampak tudi vsled svo-
jega gospodarskega značaja s strani
širše delavske javnosti največje pozor-
nosti vredno. V zadnjih letih se je
Kranj pričel z veliko naglico industri-
jalizirati in je danes v nekdanjem ti-
hem mestu polno življenja: številne
tekstilne tovarne so skoraj čez noč
zrastle iz tal in na tisoče delavcev je
zaposlenih v moderno opremljenih
obratih. Kmetijsko in obrtniško delav-
stvo Kranja in njegove široke okolice
prehaja v vrste industrijskega delav-
stva in odpirajo se naenkrat vsi delav-

V svoji borbi Narodno-strokovna
zveza ni nikdar kolebala in se je prav-
vedno izkazala kot nepomirljiva in
konsekventna zastopnica interesnih
koristi delavstva. Bojna organizacija
je in ostane Narodno-strokovna zveza
in naj jo, potem še tako njeni nasprot-
niki skušajo prikazati v odvisnosti te
ali one delavstvu neprijazne ali indi-
ferentne skupine v organizaciji sloven-
skega ljudstva. Narodno-strokovna
zveza je neodvisna organizacija narod-
nega delavstva, katere smer in udej-
stvovanje predpisujejo le njeni člani.
In prav v tej neodvisnosti je moč in
sila Narodno-strokovne zveze.

Ena največjih prednosti Narodne
strokovne zveze je, da ni nikdar operi-
rala z demagogijo. Vsled njenega
stvarnega stališča v delavskih vpraša-
njih je organizacija večkrat trpela na
popularnosti. Vodstva Narodne stro-
kovne zveze pa to dejstvo ni nikdar
motilo, šlo je po načrtani poti naprej,

se nam v dogledni dobi tudi posreči
pritegniti v naš ožji krog i Srbe i Hr-
vate. Poleg Narodno-strokovne zveze
obstojajo v državi že številne dobro
organizirane narodne strokovne orga-
nizacije delavcev in nameščencev. Tre-
ba bo vse te organizacije tesneje pove-
zati v eno celoto in v korist jugoslo-
vanskega delovnega ljudstva bo, ako
se osnuje enoten strokovni svet, ki bi

vedil borbo vseh enako mislečih na-
rodnih delavcev in nameščencev za so-
cialni in gospodarski napredek.

Naše organizacije so pridno na delu,
da bo kongres v Kranju kar najlepše
uspel. Vsak naš organiziran član mora
v nedeljo v Kranj. Spoznajmo se med
seboj in skupaj se navdušimo za na-
daljno delo! Pogledimo svoje prijatelj-
ske in idejne vezi!

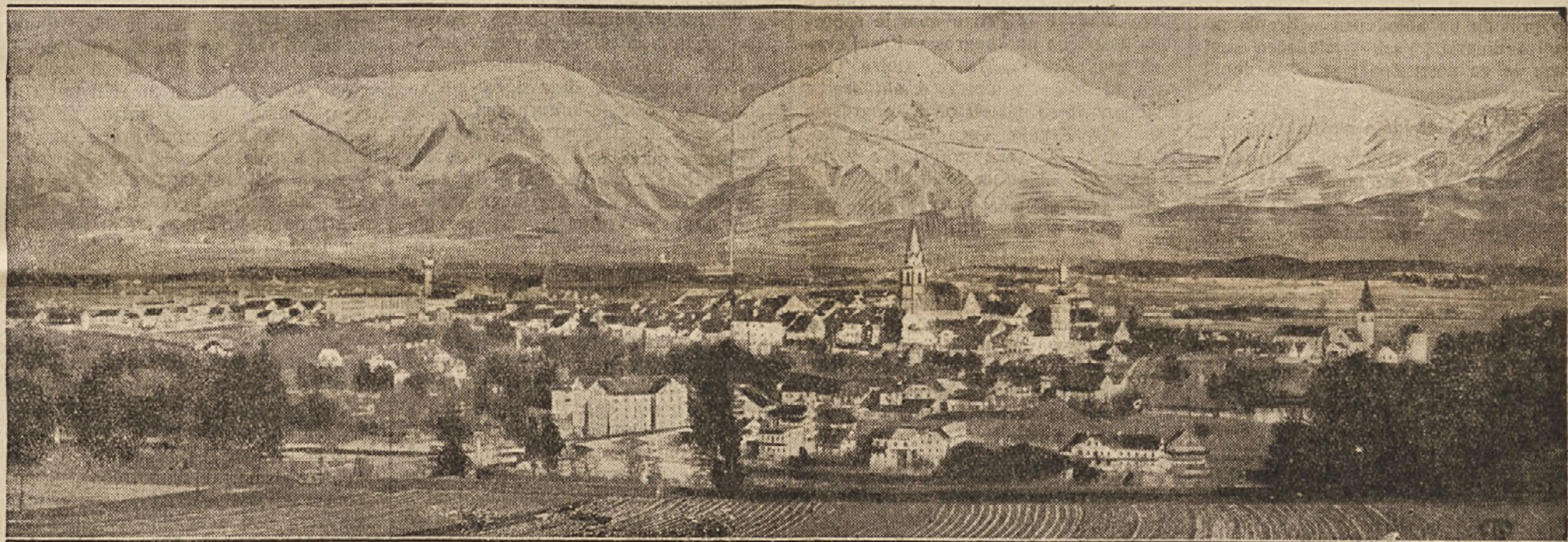
Navodila udeležencem kongresa

Vse predpriprave za letošnji kongres,
ki se vrši 5. in 6. oktobra v Kranju, so
pred zaključkom. V Ljubljani in Kranju
sta se ustanovila dva posebna odbora,
ki skrbita za organizacijo kongresa. Da
bodo vsi udeleženci zadovoljni in bo
cela prireditev potekla v redu, prosimo
vse udeležence, da se natančno drži-
jo vseh naših navodil, katera tukaj
podajamo:

du: konjenica z zastavo, kolesarji, god-
ba, prapori, predsedstvo in vodstvo
NSZ, gosti, podružnični člani, domači-
ni. Pri povorki se je podrediti navodi-
lom rediteljev.

Reditelji.

Podružnica v Kranju bo za kongres
dala na razpolago skupino rediteljev, ki
bodo imeli na levem rokavu rediteljski
znak. Reditelji bodo udeležencem na

Pogled na Kranj

ski komplicirani problemi, ki zahteva-
jo temeljite in takojšnje rešitve. Na
Kranju nima interes ostalo slovensko
delavstvo le zato, da pomaga kranj-
skemu delavstvu pri reševanju njego-
vih perečih življenjskih vprašanj, am-
pak delavstvo tudi lahko v Kranju
proučuje splošno stanje nastajajočega
industrijskega delavstva in dobi za
svoje borbe dobrega in številnega za-
veznika v tisočih zaposlenih delovnih
moči. Kranjski slučaj nam ne odkri-
va le mizerno stanje ondotnega delav-
stva, ampak daje sliko o položaju vrle-
ga slovenskega industrijskega proletar-
ijata, ki vodi težko borbo za obstanek.

V Kranju položi Narodno-strokovna
zveza obračun dela v preteklem letu.
Narodni delavci bodo premostili uspe-
he in neuspehe svoje organizacije in
njihova naloga bo, da dajo vodstvu or-
ganizacije navodila za nadaljno udej-
stvovanje. Vsi se zavedamo, da ni lah-
ko delo v strokovnih organizacijah, da
je treba ogromnega truda za doseg
najmanjših uspehov. Marsikaj je Na-
rodno-strokovna zveza v preteklem le-
tu dosegla in prav pri nobeni akciji
je ni manjkalo, kadar je bilo treba za-
govarjati in braniti interese svojega
članstva. Navzlic klefeta iz nasprot-
nega tabora je Narodno-strokovna
zveza tekom svojega enainvajsetlet-
nega delovanja dokazala potrebo svo-
jega obstoja. S svojim delom je Na-
rodno-strokovna zveza dokazala, da
vsaj nič manj ni vredna, kot ostale
strokovne organizacije in da se vsakdo
lahko ponosno izjavi, da je njen član

povedalo je vedno le čisto pravico in
naj je bila komu všeč ali ne, vse v za-
vesti, da resnica enkrat zmaga in da
je vsako demagogično izrabljanje de-
lavskih množic zapisano smrti. Prav je
imelo vodstvo Narodno-strokovne zve-
ze! Pomislimo samo na veliko napiho-
vanje na demagogiji zrastleh važnih
strokovnih organizacij! Kako žalostno
so končale vsled svoje neresnosti: član-
stvo jih je razočarano zapustilo in tava
brez cilja in neorganizirano, malodušno
in razcepljeno, brez vere v uspeh.

Narodno-strokovna zveza ni najmoč-
nejša delavska strok. organizacija po
številu članov. Vendar je pa v naš po-
nos Narodna-strokovna zveza najbolj
konsolidirana delavska strokovna or-
ganizacija z zvestim članstvom, ki ve-
ruje v svoj pokret in ki stoji trdno
kot skala za obrambo svojih interesov.
Da bi se vse strokovne organizacije
lahko ponašale s tako idejno prekva-
šenim in zvestim članstvom, potem bi
delavska stvar gotovo boljše stala, kot
je pa sedaj slučaj. Naša iskrena želja
je, da bi v vseh organizacijah zmagala
realna in solidna smer strokovnega po-
kreta, kar bo le v korist vsega sloven-
skega proletarijata. Narodno-strokov-
na zveza je, kot je bila do sedaj, ved-
no pripravljena sodelovati z vsemi
strokovnimi organizacijami za dvig
strokovne misli in tudi nikdar ne bo
odklanjala skupnih nastopov in borbe za
skupne interese slovenskega delavstva.

Cilj Narodno-strokovne zveze je,
razširiti svojo organizacijo na vso dr-
žavo. Začetki so že dani in upamo, da

Polovična vožnja.

Z dovoljenjem Generalne direkcije
državnih železnic je dovoljena na vseh
proгах države in za vse vlake razen
za orijent-ekspres polovična vožnja od
3. do vključno 8. oktobra. Vsak udele-
ženec dobi izkaznico, s katero kupi na
odhodni postaji celo vozno karto do
Kranja in da žigosati izkaznico. Voz-
no karto na postaji v Kranju ne odda,
ker mu služi za povratek. Pri odhodu
iz kongresne dvorane se bodo izkazni-
ce žigosale in potrdila udeležba na
kongresu. Na postaji v Kranj je pred
odhodom dati izkaznico žigosati z od-
hodnim žigom. Na žige je paziti. Brez
vseh žigov je karta neveljavna.

Posebno opozorilo!

Izkaznice za polovično vožnjo se do-
bijo pri odbornikih vseh podružnic
NSZ in pri centrali v Ljubljani, palača
Delavske zbornice. Dobile pa se bodo
tudi v Ljubljani pred odhodom vlaka.
Kdor ne bi imel izkaznice, naj kupi ce-
lo vozno karto in prosi za mokri žig.
To karto ne odda v Kranju. Izkaznico
prejme na kongresu v Kranju in mu
omogoči brezplačen povratek. Opozor-
ite tudi druge na to!

Sprejem v Kranju.

V Kranju se udeleženci zberejo po
skupinah kakor so dospeli in jih sprej-
mejo reditelji podružnice, ki bodo imeli
poseben znak. Skupine počakajo for-
miranja povorke, kateri se priključijo.

Povorka.

Po prihodu vseh vlakov se formira
povorka. Povorka gre po sledečem re-

razpolago za informacije in bodo po-
poldne vršili službo vodnikov po mestu.
Kdor kaj ne ve, naj vpraša reditelja.

Kongres.

Po prihodu povorke pred Narodni
dom gredo vsi udeleženci v dvorano.
Kongresa se mora udeležiti absolutno
vsak udeleženec. Vodje posameznih
skupin morajo strogo paziti na to, da
gredo vsi njihovi udeleženci na kon-
gres. Opozoriti je vse, da se bodo žigo-
sale izkaznice za povratek samo pri iz-
hodu iz kongresne dvorane. Na obeh
straneh izhoda bodo reditelji žigosali
izkaznice.

Obedi.

Po kongresu bodo za udeležence pri-
pravljene obed. Oficijelen skupen obed,
katerega se naj po možnosti udeleži kar
največ udeležencev ali pa vsaj zastop-
niki posameznih podružnic, predvsem
funkcionarji istih, se vrši v Narodnem
domu. Pri obedu svira godba »Sloge«
iz Ljubljane. Ostali obedi bodo v De-
lavski kuhinji na Podrtini. Cena obedu
v Narodnem domu bo 17 in 10 dinar-
jev, v Delavski kuhinji 8 dinarjev.

Večerja.

Za soboto zvečer bodo imeli delegati
pripravljeno skupno večerjo v Narod-
nem domu. Te večerje naj se udeležijo
vsi delegati. Po večerji prijateljski se-
stanek na veselici v Narodnem domu.

Prenočišča.

Delegati, ki dospejo v Kranj v soboto
zvečer, bodo imeli rezervirana preno-
čišča. Izkaznice za prenočišča bodo do-
bili na delegatskem zboru. Prenočišče

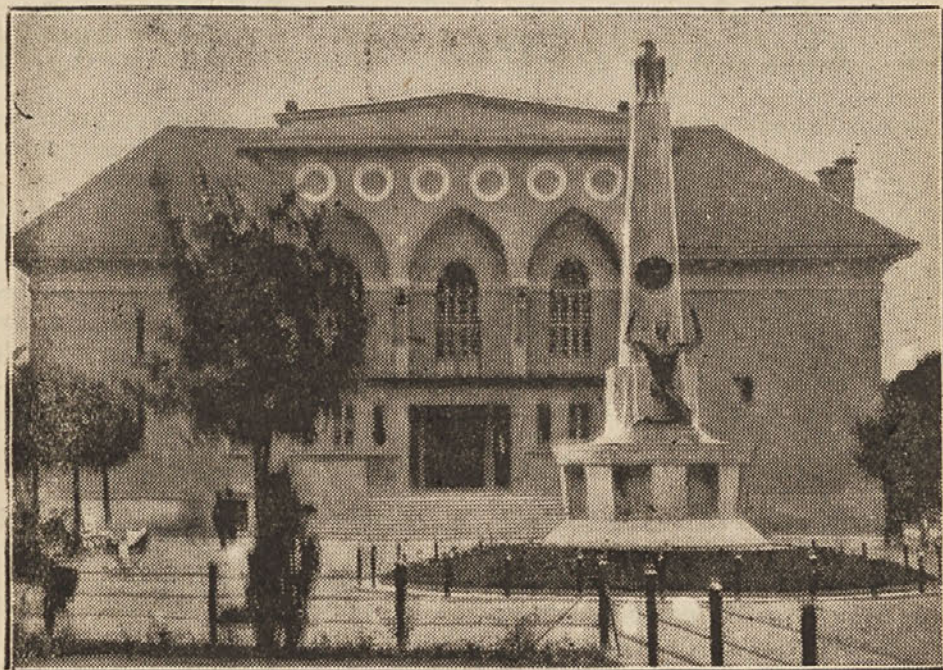
se bo dobilo samo na podlagi izkaznice. Prenosišče se bo plačalo direktno v hotelu. Cene bodo znižane.

Znaki.

Vse udeležence opozarjamo na sklep Izvrševalnega odbora, da je dolžan vsak član NSZ nositi društveni znak. Znak, ki stane 5 dinarjev, se dobi pri odborikih podružnic. Dobil se bo pa tudi pri vhodu na kongresu. Nosite naše lepe znake!

Zadnja opozoritev!

Ponovno opozarjamo vse udeležence, naj se držijo danih navodil, da bodo kongresni dnevi potekali v najlepšem redu. Podružnični odbori in posamezni člani naj pa te dni še nekoliko agitirajo, da se bo število udeležencev čim znatnejše pomnožilo. Parola vseh mora biti: 6. oktobra vsi in vse na kongres v Kranj!

Narodni dom v Kranju, kjer se vrši kongres narodnega delavstva.

Kongresni znak.

O priliki kongresa izda NSZ posebne kongresne znake, ki se bodo dobili ob prihodu na kolodvoru v Kranju po ceni 1 dinarja. Vsak udeleženec kupi znak in ga nosi! Znaki se bodo dobili tudi na kongresu.

Ogledovanje mesta.

Po obedu bo ogledovanje starodavnega mesta, ki hrani mnogo lepih starin. Reditelji bodo v skupinah vodili udeležence po Kranju.

Veselica.

Popoldne ob 3. uri bo v Sokolski dvorani Narodnega doma veselica prirejena v čast udeležencem kongresa. Na veselici bo svirala priznana godba »Sloge« iz Ljubljane, na sporedu je med drugim tudi ples. Vstopnina na veselico bo 5 dinarjev in se bodo vstopnice prodajale ves dan in na predvečer v Kranju. Ker je čisti dobiček veselice namenjen v prvi vrsti za kritje stroškov kongresa, pričakujemo, da se je bodo udeležili vsi udeleženci.

Odhod iz Kranja.

Udeleženci iz oddaljenejših krajev imajo za odhod prav lepo zvezo z vlakom, ki odhaja iz Kranja ob 15.53, vsi ostali odpotujejo z vlakom ob 20.17 uri.

Pred mezdanim gibanjem rudarjev v revirjih TPD.

Gospodarski in socialni položaj rudarskega delavstva, zaposlenega v rudnikih Trboveljske premogokopne družbe, je postal takšen, da so se čutile vse obstoječe strokovne organizacije rudarjev in zaupniki II. skupine rudarske zadruga dolžne, na prošnjo prizadetih započeti gibanje, potem katerega naj se končno veljavno uredi mezdne in delovne odnose, v obliki kolektivne pogodbe med prizadetim delavstvom in družbo.

Kakor bo javnosti znano, je to delavstvo že imelo urejeno svoje delavske mezde in delovne odnose, po svojih kolektivnih pogodbah in marsikatera dobra pridobitev za rudarje je bila v njih zapopadana. Ali ko je delavstvo leta 1923 započelo mezdno gibanje, kateremu je sledila ogromna dvomesečna stavka, pri kateri je delavstvo popolnoma podleglo, se je družba smatrala kot zmagovalec in začela izvajati konsekvence.

Najprvo je bila ureditev kazni, in za tem so začele padati točka za točko, od

ugodnosti, ki jih je imelo delavstvo v prejšnjih pogodbah. Na pritožbe delavstva, je družba istemu izjavljala, da jo ne veže nobena kolektivna pogodba več. Tako je nastalo brezpogodbeno stanje.

Pa ne samo to, družba je šla še dalje. S 1. aprilom 1926. je znižala takrat obstoječe plače povprečno za 21%. Vsi tozadavni protesti delavstva so bili zastoni. Družba se je sklicevala na slabo konjunkturo. Izvedla je v tem letu racionalizacijo obratov, pri čemur je odpustila iz službe 3600 delavcev, a še z ostalimi se je delalo z reduciranimi štihi.

Stanje za rudarje je postajalo čimdalje bolj neznosnejše. Vsak ugovor od strani rudarjev napram krivicam ali pre nizkim plačam, je imel za posledico grozitev z odpustom. Rudarji so se vдали in garali, a pri tem jemali na kredit pri trgovcih kjer so mogli, da so se preživeli.

Gibanje v letu 1927. za izboljšanje tega položaja je ostalo brezuspešno, prvič

Izvrševalni odbor Nar.-strokovne zveze v Ljubljani

vabi na

kongres narodnega delavstva

ki se vrši

v nedeljo, dne 6. oktobra 1929 ob 10. uri dopoldne
v dvorani „Narodnega doma“ v Kranju.

DNEVNI RED:

1. Otvoritev kongresa.
2. Pozdravi gostov.
3. Poročilo o delegatskem zboru NSZ.
4. Starostno in brezposelno zavarovanje. Refer.: tov. dr. Joža Bohinjec.
5. Kako se nam godi in kakšne so naše zahteve. Referent: tov. Ivan Tavčar.
6. Resolucije.

Popoldne ljudska veselica v Zadružni gostilni NSZ.

V Ljubljani, dne 29. septembra 1929.

Izvrševalni odbor Narodno-strokovne zveze v Ljubljani.

Rudolf Juvan,
predsednik.

Vladimir Kravos,
tajnik.

Dr. Joža Bohinjec, Ivan Tavčar, Franjo Rupnik, Davorin Stopar,
Anton Varšek, Albin Tomec, Lovro Rupar,
člani odbora.

zbog razcepljenosti rudarjev samih, drugi pa zaradi trdosrčnosti družbe, ki se je še pri tem izgovarjala, da ima še 800 ljudi preveč. V tem položaju se to delavstvo nahaja še danes. Izvzeto samo to, da je letos vsaj polno zaposleno. Ali rane, ki so se mu zadevale v letih 1925. do 1928. vsled zmanjšanih delovnih dni in prenizkih plač, so na sedanj način nezaceljive in nujna potreba je, ne samo interes prizadetega delavstva temveč iz državnega gospodarstva in socialno-kulturnega stališča sploh, da se to krivično stanje popravi.

V primer navajamo, da znaša današnja temeljna plača kopača 40 Din, učnega kopača 35 Din, starejšega kopača 30 Din, mlajši vozači in starejši ženske 25 Din, a mladoletni delavci, ženske 20 Din dnevno na šilht.

Ako sedaj odbijemo od 26 krat 40 je 1040 Din še 110 Din odbitke za razno socialno zavarovanje in drugo, potem ostane še 930 Din mesečno za preživljanje in obleko. Povdarjamo pa, da jih je zelo mnogo, kateri so poročeni, a spadajo v kategorijo učnih kopačev, ter zaslužijo dnevno samo 35 Din. — A zadnji čas pa družba novince v delo sprejema, posebno na zunanjih obratih, ne glede na njih starost ali stan po 25 dinarjev dnevno.

Kako se more delavec pri tako težkem delu, kjer porabi poleg tega še veliko obleke in čevljev, preživljati z družino, to mislimo da ni potrebno posebej razlagati. O tem najbolje pričajo izkazi poročil Glavne bratovske skladišnice v Ljubljani in izjave zdravnikov napram pacientom — češ za Vas je najboljša zdravilo dobra in zadostna hrana.

Res je, da bo družba trdila in res je, da je povprečni zaslužek delavstva več-

ji. Ali to nanese akordno delo, nadure in nedeljski sihti. To povprečje pa se ne sme računati z delavcem, ki tega povprečja ne doseže, z onim, ki ga doseže in ki to povprečje za oba ne odgovarja.

Pa ne samo to, da doprinese to delavstvo ogromne žrtve na pomanjkanju, ono prinaša tudi ogromno krvne žrtve na žrtvenik dela in blagostanja družbe. Tako je bilo v letu 1926. 9 smrtnih in 1325 težjih in lažjih nezgod; v letu 1927. 7 smrtnih in 1119 težjih in lažjih, v letu 1928. 9 smrtnih in 1247 težjih in lažjih nezgod. Poleg tega je družba uvedla še poleg svojega priganjaškega sistema ogromne kazni za vsako malenkost, in katere so plačali rudarji ob svoji zaposlitvi in številu v letu 1926. 7627 zaposlenih 236.590; v letu 1927. 7262, 213.416 Din; a v letu 1928. pa 7.835 zaposlenih 248.364 Din.

Vsem tem brezobzirnostim in krivicam od strani družbe, pa se je delavstvo v polni meri odzvalo v svoji storitvi. Tako je znašala letna produkcija na moža v letu 1924. 186 ton, v letu 1928. pa 218,5 ton in kar bo v letu 1929. še prekoračeno.

To smo smatrali za potrebno, da povemo vsej javnosti, da je stanje tega delavstva pod sedanjimi pogoji nevzdržno. Upamo, da bodo javnost in mero-dajni vladni krogi to razumeli, ter nam šli na roko, da nam omogočijo izboljšati obstoječe stanje v prid prizadetega delavstva. Zakaj zavedati se moramo vsi, ki nam je na srcu dobrobit vseh, da le v zdravem in zadovoljnem narodu je zdrav temelj države.

Izjavljamo pa, da delavstvo pri tem gibanju jako trezno misli, in da hoče zahtevati samo najmanjše, za vzdržbo sebe in svoje družine, a zato je pa tudi pripravljeno se složno boriti.

Socialno delo občin

Na vprašanje, kako urediti občine, so v vseh krajih in v vseh časih polagali prav posebno veliko pažnjo. Občine pomenijo v organizmu države sicer najmanjšo, toda vendarle najvažnejšo edinico. Iz občin raste blagostanje občanov in državljanov in njih zadovoljnost. V občinski upravi pride do veljave ustvarjajoča sila občanov, njih smisel za skupnost in vzajemno pomoč. Potrebno je, da imajo občine veliko samostojnost in s tem tudi večjo odgovornost za to, kar delajo in kar ne delajo. Zato je borba za autonomijo občin razumljiva in potrebna.

Vendar pa je treba ugotoviti eno značilno dejstvo. Kjerkoli in kadarkoli se govori ali piše o važnosti in nalogah naših občin, vedno se na socialne dolžnosti občin pozabi ali se jih omenja le mimogrede. Navadno se največ govori o cestah in potih, o šolah, o umetnosti, morda še o kopalniških napravah, na

redne dnevne potrebe socialno šibkih slojev pa se polaga malo pažnje. Pa vendar so občine tudi v tem pogledu važen javen faktor, ki je v zvezi z državo in drugimi javnimi korporacijami soodgovorne za socialni napredek občin in države. Pustimo danes ob strani občine z izrazito kmečkim značajem, dasi imajo take občine ravno tako nbroj socialnih vprašanj, katera bi bilo treba rešiti. Poglejmo samo na hitro občine z izrazitejšimi ind. značajem, kjer je delavstvo važen ali morda najvažnejši činitelj življenja v občini.

Temelj soc. napredka je delo. Zato spada med osnovne socialne zahteve pravica in seveda tudi dolžnost do dela. Vsak človek naj ima pravico, da se s poštenim delom pošteno preživlja. Isto tako ima človeška družba pravico, da od vsakogar zahteva, da dela in tako tvori del ustvarjajoče sile v narodu. Zato spada med eno najglavnejših na-

log občin, da svojim občanom preskrbuje vsakdanji kruh z delom. Vemo, da občina ni poklicana, da sama gradi in vodi tovarne, vendar pa je njena dolžnost v tem, da z dobro politiko daje možnost, da se v njenem okolišču razvija industrijsko in obrtniško življenje, katero daje delo in zaslužek. V tem pogledu občine malo store, z redkimi izjemami. V zvezi z ustvarjanjem delovnih prilik je pažnja občin, kako je to delo pravno in materijalno zaščiteno. Danes prevladuje mišljenje, da je to izključna dolžnost države. Gotovo je, da ima predvsem država s svojim zakonodajnim in inspekcijskim udejstvom dolžnost, da delo zaščiti tako, kakor je zaščitena vsaka druga zasebna lastnina. Vidimo, da v tem pogledu država ne more vsega. Ona potrebuje krepke moralne pomoči. In tu se mora uveljaviti interes občin na dobri zaščiti dela. Občina mora s svojo finančno in administrativno politiko in s celotno svojo avtoriteto znati vplivati na regulacijo mezd, na rentabiliteto podjetij, na celotno pravno zaščito dela. Vidimo, da nekatere industrije — dasi so včasih prav dobro idoče — svoje delavstvo plačujejo sramotno nizko in vendar nismo čuli, da bi obč. odbor s svojim vplivom posegel vmes.

Zaščita brezposelnih spada med glavne socialne naloge občin. Predvsem seveda v preventivni meri. Dokler nimamo dobre tozadevne zakonodaje, ki bi po socialnih in objektivnih vidikih regulirala odpuščanje delavstva, mora to znati preprečiti občina. Mnogo je možnosti takega udejstvovanja.

nja. Znani so slučajji, da je občina s svojim vplivom dosegla medsebojno sporazumevanje med podjetji in občino, kadar je podjetje bilo na tem, da gotovo število delavstva odpusti. Resnica je, da vodstva podjetij navadno ne trpe nobenega tujega vpliva; vpliv delavstva samega dosledno odklanjajo. Vendar pa ima občina v svoji javno-pravni funkciji toliko sredstev v rokah, da pri dobri volji more storiti mnogo koristnega.

Pri nas se krepko razvija tekstilna industrija vseh vrst. Celi kraji so industrializirani z večjimi ali manjšimi podjetji. Poleg možnosti dela prinašajo podjetja s seboj tudi veliko nevarnosti za zdravje in življenje delavcev. Naše delavstvo navadno prihaja iz vasi, iz čistega in dobrega zraka. V tovarni kaj kmalu prične hirati, zlasti, ako ista ni urejena po najnovejših zdravstvenih predpisih. Tu imajo občine možnost prav krepkega in iniciativnega udejstvovanja, bodisi same bodisi v zvezi z inspekcijo dela. Pa kako malo naše občine v tem pogledu pokažejo razumevanja za svoje dolžnosti. Posledica tega je, da občina postane kraj samih zdravstveno slabotnih občanov.

Samo na kratko smo omenili le nekaj točk. Namen naš je, da v delavstvu, ki je v obč. odbori zastopano, podčrtamo dolžnost večjega in intenzivnejšega udejstvovanja občin pri vseh vprašanih soc. politike. Občina je prva poklicana, da o vseh problemih socialne politike vodi računa. Kako pa je to danes?

zavarovanja, inspekcije dela in higijene v obratih morajo biti postavljeni v splošnih zakonih, ki veljajo za vse kategorije delavcev in nameščencev v privatnih in javnih podjetjih. S specialnimi zakoni, ako bi bili potrebni, se smejo ti splošni principi eventuelno potrjevati ali zboljševati, nifakor pa ne poslabševati. Iz tega razloga zahtevamo, da je ministrstvo za socialno politiko centralni državni organ celokupne javne zaščite delavcev in nameščencev vseh kategorij in da se v tem pogledu ukine pristojnost drugih ministrstev. Posebno velja to za rudarsko in železničarsko pomožno osebo, ki je danes v pogledu zaščite in zavarovanja izven pristojnosti ministrstva za socialno politiko.

Nujno potrebni novi zaščitni zakoni.

Naše mnenje je, da se morajo obdelati ali v specialnih zakonih ali pa v posebnih odredbah v sedanjem zakonu o zaščiti delavcev sledeča vprašanja:

1. Zaščita vajencev, njihova profesionalna izobrazba, nadaljevalne šole, določitev števila učencev itd.
2. Kolektivne pogodbe, njihova registracija in njihovo pravno delovanje.
3. Posredovanje v sporih iz delovnega razmerja.
4. Specialno reševanje sporov iz delovnega razmerja.

Vsa ta vprašanja se obravnavajo v osnutku obrtnega zakona, ki ga je izdelal referent ministrstva za trgovino in industrijo. Načelno smo proti temu, da se ta vprašanja, ki so izključno vprašanja socialne zaščite, regulirajo z obrtnim zakonom. Obrtni zakon se mora omejiti na urejevanje organizacije raznih vrst obrata in na urejevanje odnosov, v katerih stoji obrtna podjetja med seboj in napram državi. Urejevanje odnosov med delodajalci in delavci pa je predmet specialne socialne zakonodaje, ki spada izključno pod pristojnost ministrstva za socialno politiko in jih more zakonito urediti le to ministrstvo. Le pri gotovih tehničnih vprašanjih naj bi sodelovala specialna ministrstva.

Boljša zaščita delavcev, posebno del. zaupnikov.

Sedanj zakon o zaščiti delavcev naj bi ostal. V njem bi bilo treba odpraviti nejasnost glede zabranitve nočnega dela v pekarijah, v pogledu izjemnega kršenja osemurnega dela. Izkušnja je pokazala, da so predpisane sankcije za kršenje zakonskih predpisov, posebno denarne kazni, zelo nizke in bi jih bilo treba poostri. Inspektorji dela so, nezavedajoč se svoje odgovornosti, često izdajali dovoljenja za podaljšanje z zakonom predpisanega delovnega časa, ki je imelo vedno za posledico znižanje delavskih mezd. Tako so delavci delali za isto mezdno deset mesto osem ur. Podaljšanje delovnega časa je tako važna stvar, da je zanjo potrebna težja odgovornost. Taka dovoljenja bi smel izdajati v izjemnih slučajih samo minister za socialno politiko po zaslišanju delavskih in delodajalskih zbornic in na pristanek delavstva samega, pod pogojem, da delavske mezde ne bodo prizadete.

Dalje bi bilo treba delavce z zakonom zaščititi v pogledu stanovanj v podjetjih in predpisati ostre mere, da podjetniki v oddaljenih in nenaseljenih krajih nudijo delavcem stanovanja in zavetišča za deco.

Na novo bi bilo treba delavcem z zakonom zasigurati letne plačane dopuste, ki bi se odmerjali po višini let, ki jih je delavec odslužil v podjetju.

Delavski zaupniki so s sedanjim zakonom slabo zaščiteni. Treba jih je uspešneje zaščititi za slučaj odpusta in redukcije.

V primerih zmanjšanja dela v podjetjih se mora redukcija delavcev izvršiti z ozirom na višino let, provedenih v podjetju, a kot zadnji se smejo odpustiti delavski zaupniki in člani skupščin delavskih zbornic ali uprave delavskega zavarovanja.

Borza dela.

Določila sedanjega zakona o zaščiti delavcev, ki govori o državnih borzah, se doslej sploh niso izvajala, ker doslej niso bili predvideni državni krediti za borze dela. Vsled tega so se ustano-

vile v nekaterih večjih krajih naše države paritetne borze dela iz sredstev delavcev in delodajalcev. V glavnem so pokazale dobre uspehe. Mnenja smo, da do pravih državnih borz dela v sedanjih prilikah ne bo prišlo in zato more to poglavje v zakonu odpasti. Vendar je treba borzam dela posebno za slučaje večjih obustav proizvodnje zasigurati letne subvencije države in samoupravnih oblasti. Drugače pa naj Borze dela poslujejo dalje na sedanjih podlagi kot samostojne, samoupravne ustanove neodvisne od delavskega zavarovanja in Delavskih zbornic.

Inspekcije dela.

Dosedanji zakon o inspekcijah dela je v glavnem dober. Manjka inspekcijam dela samo dovoljnih materijalnih sredstev. Nujna potreba bi bila povečati število inspekcij in uvesti inspekcije za rudarje, mornarje in železničarje. Da bodo mogli inspektorji dela točno in hitro izvršiti svoje naloge, bi morale del njihovih dolžnosti prevzeti nase upravne oblasti. Odredbe inspekcij dela morajo biti za podjetja obvezne. Kršitev teh odredb se kaznuje tudi z odvzetjem pravice obratovanja. Načrti podjetij in varnostnih naprav v njih se morajo predložiti inspekcijam dela v pogled. Izdajanje dovoljenj za zaposlitev inozemskih delavcev naj bi prevzele Borze dela. Inspektor dela mora imeti čin visokega državnega uradnika, ki je v svoji službi neodvisen.

Invalidnine onemoglim, penzije starim delavcem.

Delavske zbornice so z veseljem pozdravljale odlok kraljeve vlade, da se izvede zavarovanje za slučaj onemoglosti, starosti in smrti. To zavarovanje je življenjske važnosti ne samo za 700 tisoč delavcev, ki so zavarovani pri SUZOR-u in drugih zavodih, temveč tudi nujna potreba za vse naše narodno gospodarstvo. Na tem zavarovanju je zainteresiranih nad 2 milijona delavcev, kar pomeni eno šestino celokupnega prebivalstva.

Z uvedbo zavarovanja za starost in onemoglost bi se občutno zmanjšala brezposelnost, ker bi stari in onemogli delavci stopili v pokoj in odstopili svoja mesta drugim. Razbremenilo bi se s tem tudi bolniško zavarovanje, ki mora danes nositi ogromno število onih, ki dejansko niso bolni, temveč onemogli in ostareli, a uživajo dajatve bolniškega zavarovanja.

Postavile so se trditve, da bi bilo mogoče izvesti zavarovanje za slučaj onemoglosti, starosti in smrti brez novih obremenitev delodajalcev in delavcev in brez subvencij države, iz prihrankov že obstoječih panog zavarovanja. Delavske zbornice smatrajo za svojo dolžnost, da ugotovijo, da na tej podlagi ni mogoče ustvariti ničesar trdnega in zdravega. Zgornji prihranki se morajo porabiti v prvi vrsti za to, da se bolniško zavarovanje samo konsolidira in izravnajo kronični deficiti, kakor tudi da se zberejo brezpogojno potrebne denarne rezerve. Ti prihranki so tako nizki, da ne pomenijo niti desetine tega, kar bi bilo potrebno za stvorenje zdravega zavarovanja za slučaj onemoglosti, starosti in smrti. Tega zavarovanja ni mogoče izvesti brez novih obremenitev delodajalcev in delavcev. Delavske zbornice izjavljajo, da je delavstvo, zavedajoč se velike važnosti tega zavarovanja, pripravljeno prevzeti nase odpadajoči del finančnega bremena, ki bi znašal okoli 1 1/2 % zavarovane mezde.

Povdanjamo tudi, da je mogoče zbrati večje prihranke v sedanjem delavskem zavarovanju samo na ta način, da se ukinejo mali in nesposobni okrožni uradi in ustanavljajo veliki in močni. Število in sedež teh okrožnih uradov bi se moralo določiti z zakonom.

Kar se tiče ostalih vprašanj delavskega zavarovanja smo mnenja, da mora to zavarovanje ostati še nadalje samoupravno, s paritetnim sodelovanjem delavcev in delodajalcev.

* * *

Pozdravljamo to odločno in jasno stališče Delavskih zbornic in upamo, da jih bodo tudi vse strokovne organizacije odločno podprle.

Naše zahteve ob reviziji socialne zakonodaje

Iz predstavitve Centralnega tajništva Delavskih zbornic in strokovnih organizacij na ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje

Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je zahtevalo, da podajo Delavske zbornice svoje mišljenje glede revizije sedanjih zakonov o zaščiti in zavarovanju delavcev in inspekciji dela. To vprašanje se je obširno obravnavalo na seji Centralnega tajništva delavskih zbornic.

Z ozirom na to, da je ta zadeva življenjske važnosti za vse naše delavstvo in bodo v kratkem podvzele akcijo tudi delavske strokovne organizacije, pričobujemo v glavnem odgovor Delavskih zbornic, ki je bil izdelan v soglasju z merodajnimi forumi delavskega strokovnega pokreta.

Protj sabotazi zakona.

Predvsem moramo pripomniti, da je revizionistična akcija, ki je imela za cilj poslabšanje obstoječe socialne zakonodaje, izhajala vedno od strani delodajalskih zbornic in organizacij. Delodajalci so zahtevali to revizijo, predno je do izvajanja zakonov sploh prišlo in brez vsakega dokaza, da je v resnici potrebna — a z namenom, da bi se preprečilo, da bi se priznala v načelu v javnem interesu ležeča zaščita slabjšim, ki mora priti po svoji naravi v nasprotje z osebnimi interesi zainteresiranih poslodavcev. Delavske strokovne organizacije in Delavske zbornice so sistematično odklanjale vsako revizijo. One niso bile zadovoljne z raznimi odredbami in zakoni, ki so sedaj v veljavi. Kljub temu so zastavljale vse svoje sile zato, da se socialni zakoni ne izpreminjajo, ampak izvajajo. V svrhu pravilne presoje situacije moramo ugotoviti, da je delavstvo skozi deset let sistematično branilo zakonitost, dočim so poslodavci sistematično zahtevali sabotažo zakonov. Mi ne želimo, da se nas uvršča v fronto načelnih borcev za revizijo socialnih zakonov; v to fronto spadajo oni, ki že deset let sistematično sabotirajo vse socialno zaščitene zakone in organe, ki so izšli iz teh zakonov.

S tem pa ne trdimo, da nočemo sodelovati pri delu, katerega podvzema ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje. Nasprotno, mi zahteva-

mo sodelovanje, ki je ne samo naša zakonska dolžnost, ampak tudi naša zakonska pravica. Vsled tega zahtevamo, da so tudi pri najožjih pripravah za izdelavo mišljenj brezpogojno zastopane vse Delavske zbornice in Centralno tajništvo Delavskih zbornic.

Krivične kritike naših socialnih ustanov.

Dosedanje delovanje naših socialnih ustanov nikakor ne govori za poslabšanje sedaj veljavne javne zaščite in zavarovanja delavcev. Nasprotno je mogoče postaviti trditve, da je pokazala naša socialna zakonodaja izmed vseh novih ustanov v državi relativno najboljše rezultate. Primerjajmo samo rezultate agrarne in šolske zakonodaje ali katere druge oblasti državne delavnosti, izvzemši vojske in videli bomo, da je ministrstvo za socialno politiko dalo najplodnejše rezultate. Ali je mogoče prezreti uspehe desetletne zaščite stanovanjskih najemnikov, zaščite invalidov, zavarovanja delavcev, kjer je zainteresiranih okoli 2 milijona naših prebivalcev, kakor tudi uspehe Delavskih zbornic, Inspekcij dela in delavskih strokovnih organizacij? Izvzemši vojske je ministrstvo za socialno politiko edina oblast unificirane državne administracije. Vkljub vsem pomankljivostim, katerih se mi zavedamo in na katere smo ob vsaki priliki pokazali, moremo trditi, da nobena izmed oblasti državne administracije v minulih desetih letih ni pokazala relativno boljših rezultatov.

Obstoječo socialno zakonodajo je treba v glavnem očuvati in dopolniti, obenem pa jo raztegniti na one panoge, ki do danes niso bile v njenem območju. Mi smo torej v načelu za daljno izvajanje in dopolnitev naše socialne zakonodaje.

Za unifikacijo socialne zakonodaje.

Opozoriti moramo na kvarno tendenco nove zakonodaje, katere cilj je razcepiti delavsko zaščito na poedine poklicne panoge. Mi načelno zahtevamo unifikacijo socialne zakonodaje. Splošni principi delavske zaščite, delavskega

Naše gospodarstvo in socialna politika

(Konec)

Pri uvozu strojev se ne sme upoštevati toliko teža, kakor pa izdatek za stroje. Ti pa nudijo dovolj nazorno sliko.

V izpopolnitev slike položaja splošnega gospodarstva pa ne smemo izpušiti iz vidika treh faktorjev, ki zlasti ugodno vplivajo na razvoj in prospeh industrije. 1. Umetno dviganje cen z zaščitno carinsko politiko. Radi tega so vsi industrijski proizvodi, izvzemši moko, cementa in lesa, znatno dražji, kakor v drugih državah. Razmerje cene pri nas in drugod je kakor 100 : 43.50, sladkorja kakor 100 : 62.50. 2. Porast storitve posameznega delavca. Vse to pride v korist podjetnika, ker so šle mezde vkljub temu navzdol, mesto navzgor. Tako je rudar nakopal leta 1920. 99.2 tone premoga, leta 1927. pa 159.8 ton. Papirna industrija istotako izkazuje ogromen dvig storitve, ki je narasla v letih 1926. in 1928. od 20.562 na 22.961 kg.

Ta napredek bi bil še veliko večji, če bi uporabljala naša industrija le moderne stroje. Dokazano pa je, da se upvažajo iz inozemstva stroji, ki se jih tam ne more uporabljati, ker so zastareli, dočim se pri nas z njimi dela in proizvaža ter dela velike dobičke pod varstvom zaščitne carine in nizkih mezd. Tako je preneslo neko tekstilno podjetje v Poljski stare stroje v bližino Zagreba

in z njimi otvorilo novo dobičkanosno podjetje. V tem podjetju zaslužijo ubogi delavci pri polnem 8urnem delu na dan navadno izpod 10 dinarjev.

3. S tem smo prešli pa na tretjo ugodnost, ki jo ima naša industrija: na obči padec delavskih mezd. V tem cilju je pričela pritegovati industrija v delo več otrok in žena. Diferenca med mezdami, ki bi jim morala plačati odraslim delavcem in med mezdami, ki jih plača ženskim delovnim silam ter mladotnim, gre v milijarde.

Povrhu uživa industrija še velike ugodnosti z ozirom na javne dajatve. Pri mezdah podatkih plačujejo nameščenci in delavci štirikrat več davkov sorazmerno svojim dohodkom, kakor industrija. Pri nas v Sloveniji je bila pred vojno višje obdavčena kakor pa sedaj.

Vse to dokazuje, da je prizadela gospodarska kriza najmanj industrijo. Kjer jo je pa zadela, je skušala prevaliti bremena na druge, predvsem na delavstvo in nameščence.

Vse to pa tudi dokazuje, da je odpor proti socialni politiki z izgovorom na občo gospodarsko krizo neosnovan in da izvira povsem iz neprijateljskega razpoloženja napram delavstvu in njegovim pravicam.

Narodno-strokovna zveza

Delegatsko zborovanje Narodno strokovne zveze

se vrši v soboto, dne 5. oktobra 1929 točno ob 5. uri popoldne v prostorih Narodnega doma v Kranju.

Dnevni red:

1. Naznanila predsedstva.
 2. Poročilo verifikacijskega odseka.
 3. Poročilo tajništva.
 4. Poročilo blagajnika.
 5. Poročilo nadzorstva.
 6. Volitve:
 - a) Izvrševalnega odbora (predsednika, I. tajnika in I. blagajnika),
 - b) upravnega odbora,
 - c) nadzorstva.
 7. Predlogi:
 - a) upravnega odbora,
 - b) razni.
 8. Slučajnosti.
- Pri vstopu v zborovalno dvorano je oddati legitimacijo s polnim imenom in žigom podružnice odn. organizacije, katero delegat zastopa. Brez legitimacije vstop ni dovoljen.

V Ljubljani, dne 25. julija 1929.

Izvrševalni odbor Narodno strokovne zveze

Rudolf Juvan, I. r., t. č. predsednik.
Vladimir Kravos, I. r. t. č. tajnik.

Prenočišča v palači Delavske zbornice

V palači Delavske zbornice v Ljubljani, Miklošičeva cesta, je v prizemlju opremljenih 8 sobic za prenočišča delavcem in nameščencem.

Odbor za ustanavljanje in vzdrževanje delavskih ustanov v Ljubljani predpisuje za oddajo teh prenočišč ta-le

pravilnik:

1. Do prenočišča v Delavski zbornici imajo pravico predvsem delegati strokovnih organizacij in šele v drugem redu oni organizirani delavci in nameščenci, ki so prišli po zasebnih poslih in vendar z vednostjo pristojne strokovne organizacije v Ljubljano. Izrecno se ugotavlja, da prenočišča v Delavski zbornici niso pripravljena kot asil za potujoče delavce in nameščence, ker se tak azil ustanovi na drugem mestu, ki bo svojemu namenu odgovarjajoče obsežen in urejen.

2. Priporočila za nakazilo prenočišča izdajajo registrirane strokovne organizacije z navedbo, po kakšnem poslu se prenočevalec nahaja v Ljubljani.

3. Priporočilo za nakazilo prenočišča odda prenočevalec v uradu Delavske zbornice v roke zato pooblaščenega uradnika, ki mu izda nato nakazilo za prenočišče.

4. Prenočišče sme isti prenočevalec uporabljati največ tri noči zaporedoma. Izjeme so mogoče le, če ni povpraševanja po prenočiščih. V tem slučaju se more dovoliti prenočevanje tudi za več dni, vendar v nobenem slučaju preko 3 tednov.

5. Za noč je plačati od postelje 5 dinarjev odškodnine.

6. Prenočevalec je osebno odgovoren za red in snago v nakazani sobi, katero mora v prav takšnem stanju zapustiti, kot jo je prejel.

7. Po 9. uri zvečer v letnem času in po 8. uri zvečer v zimskem času je dohod v nakazano prenočišče prepovedan. Zjutraj se mora zapustiti soba do 10. ure.

8. Prenočevalec se mora strogo ravnati po navodilih, ki jih dobi od neposredne nadzorovalke prenočišča.

9. Pritožbe in želje predlagajo prenočevalci uradu Delavske zbornice.

Narodno-strokovna zveza opozarja svoje člane na zgorajšnji pravilnik s pripombo, da se priporočila za nakazilo prenočišč dobe tudi v njenem centralnem tajništvu v Ljubljani.

DVA SHODA RUDARJEV

Položaj rudarjev je postal nevzdržen. Trboveljska družba je znižala plače pod eksistenčni minimum. Kljub temu da rudarji producirajo z vsakim letom več premoga, so plače vendarle vedno nižje. Tudi cene premogu so višje, v sled česar ima družba velike dobičke, delavstvo pa je vrženo v največje pomanjkanje in bedo. Kazni so z vsakim letom večje in gredo že v stotisoče.

Vse to je privedlo, da je med rudarji nezadovoljstvo priklopelo do vrhunca in je seglo po legalni in zakoniti samoobrambi. Vse rudarske organizacije so se zavzele za upravičene zahteve rudarjev in stvorile koalicijski odbor, v katerega so vstopile Narodno strokovna zveza, Zveza rudarjev, Jugoslovanska strokovna zveza in II. rudarska skupina. Ta odbor je sporazumno z delavstvom sestavil zahteve, da jih predloži TPD. Da se rudarje obvesti o spomenici, je sklical koalicijski odbor prete-

čeno nedeljo dva shoda. Dopoldne se je vršil shod v Trbovljah v Delavskem domu, popoldne pa pri Bregarju v Zagorju. Na shodih so poročali tajnik Zveze rudarjev Arh, tajnik JSZ Pitako in predsednik NSZ Rudolf Juvan. Oba shoda sta bila sijajno obiskana in sta se vršila v najlepšem redu in v popolnem soglasju ter so bile tudi predložene zahteve sprejete soglasno.

Toliko lepih in stvarnih besed se na rudarskih shodih že dolgo ni slišalo, dokaz, da se je delavstvo spametovalo, ko je prenehal medsebojni boj in je pričelo s pametnim in pozitivnim delom enodušno borbo proti nezaslišanim krivicam, ki se gode rudarjem.

Narodna strokovna zveza bo mezdno gibanje vsestransko podpirala in ne dvomimo, da bodo isto storile tudi ostale strokovne organizacije in vsa poštena javnost. Zato smemo upravičeno pričakovati povoljnih uspehov.

Litija.

Podružnice v Litiji so imele več članskih sestankov in so na njih razpravljale o kongresu v Kranju. Kongresa se udeleži prav veliko število tukajšnjega članstva, ki pride pod vodstvom tov. Luke Bizjaka in Jerneja Kaplje. Delegati odpotujejo že v soboto, medtem ko odpotujejo vsi ostali v nedeljo ob 6.47. Odbor pozivlja vse članstvo, da se pridruži udeležencem in s tem pokaže svojo zavednost. Kongres NSZ je samo enkrat letno in takrat ne smemo gledati na čas in stroške, temveč moramo slediti klicu centrale. Kdor ni tehtno zadržan, mora v Kranj.

Št. Pavel.

Kakor menda še nobeno leto, se naša podružnica pripravlja na dolgo pot v Kranj, da se udeleži kongresa NSZ. Z vlakom je za nas križ, zgubimo preveč časa, če gremo z njim. Zato je odbor sklenil napraviti izlet z avtobusom. Bomo prej v Kranju in cenejši. Nekaj članov gre vseeno z vlakom, če ne bo prostora na avtobusu. Informacije o izletu v Kranj dobijo člani pri vseh podružničnih odbornikih. Prijaviti se je takoj. Odbor poziva vse člane, ki zmorejo stroške in imajo čas, da se priključijo številnim udeležencem. Pokažimo, da Št. Pavelčani še nikoli nismo bili zadnji.

Stražišče.

Odbor podružnice NSZ v Stražišču je sklenil, da je udeležba na kongresu za vse članstvo strogo obvezna. Odbor bo vodil kontrolo o članih, ki bi ob tej priliki ostali doma. Vsi do zadnjega morajo na kongres in pripeljati seboj tudi prijatelje in znance. Članstvo se zbere ob pol 8. uri pred koledvorom v Kranju. Pridite vsi in si že prej nabavite kongresne znake.

Kranj.

Podružnica NSZ v Kranju je imela v nedeljo 29. t. m. dopoldne svoj članski sestanek, na katerem je poročal strokovni tajnik tov. Kravos iz Ljubljane. Obravnavalo se je vse potrebno za kongres. Ob tej priliki je odbor sklenil, da se ima udeležiti sprejema gostov, povorke in kongresa vsak član NSZ. Nihče ne sme ostati doma. Podružnica v Kranju se trudi, da bodo številni gosti čim bolj zadovoljni.

Jesenice.

Podružnica na Jesenicah se pridno pripravlja na kongres. Letošnja udeležba s strani Jesenčanov bo kar največja. To tembolj, ker se vrši kongres v prestolnici naše divne Gorenjske. Prijave še vedno prihajajo, čeravno je sedaj že preko 100 prijavljenih. Skupen odhod vseh udeležencev bo z jutranjim vlakom ob 6.25. Pred odhodom vlaka se bodo dobile izkaznice in tudi morda že kongresni znaki. Vsak član pa imej brezpogojno društveni znak. Kdor ga nima, ga dobi v društveni pisarni. Tamkaj se dobijo tudi izkaznice za polovično vožnjo. Tovariši, poskrbite, da se naše število pomnoži. Pokažimo svoje veselje, da je letošnji kongres na Gorenjskem s tem, da bodo Gorenjci častno zastopani. Vsi in vse na kongres!

Jesenice.

Na Jesenicah se je poročil naš agilni sodelavec in tovariš vodja narodno in socialno zavedne mladine in predsednik sportnega odseka »Bratstva« Lojze Božič s tov. Jožico Ambroževič s Hrušice. Novoporočencema naše iskrene tovariške čestitke.

Zagorje.

V nedeljo 29. t. m. se je vršil pri nas rudarski shod, katerega so priredile vse strokovne organizacije in na katerem se je razpravljalo o spomenici, ki jo bodo rudarji predložili TPD. Na shodu je poročal predsednik koaliranih strokovnih organizacij tov. Arh, govorili so zastopniki vseh ostalih strokovnih organizacij, med njimi tudi zastopnik Narodno-strokovne zveze, ki je podal izjavo, da bo NSZ solidarno nastopala v tem mezdnem gibanju. Prepričani smo, da bo TPD ugodila želji vseh rudarjev in zboljšala njihov položaj. O položaju rudarjev poročamo na drugem kraju. — Podružnica je imela svoj članski sestanek, na katerem se je razpravljalo o kongresu v Kranju. Iz Zagorja in Lok. se udeleži večje število rudarjev kongresa v Kranju. Nekateri se udeležijo v slikovitih rudarskih nošah. Udeleženci odpotujejo iz Zagorja v nedeljo z vlakom ob 6.09 uri. Odbor poziva vse članstvo, da se udeleži tega važnega kongresa.

Maribor.

Naša podružnica je imela v nedeljo 15. t. m. svoj članski sestanek, na katerem se je razpravljalo med drugim tudi o kongresu v Kranju. Vzlic oddaljenosti se je prijavilo prav lepo število članov, ki se ni ustrašilo poti in stroškov, da pohiti na kongres. Odbor poziva še ostale, da se tem požitvalnim tovarišem priključijo in da bo podružnica v Mariboru častno zastopana. Vse informacije, kakor tudi vabila in izkaznice, se dobijo v tajništvu Narodno-strokovne zveze v Cankarjevi ulici št. 1. Tovariši, tovarišice, zadnji dnevi potekajo, prijavite se takoj.

Gračnica.

Podružnica v Gračnici poziva svoje članstvo, da se udeleži kongresa v Kranju. Izkaznice za polovično vožnjo se dobijo pri odbornikih. Če bi kdo ne imel izkaznice, naj vseeno potuje. Vzame naj cel vozni listek in prosi za mokri žig. V Kranju dobi izkaznico in se vrne brezplačno domov. Odbor upa, da se bo vabilu odzvalo kar največ članov.

Tržič.

Pri nas sicer še nimamo podružnice, imamo samo pripravljani odbor, ki pa je podvzel vse potrebno, da bo tudi Tržič zastopan na kongresu narodnega delavstva v Kranju. Izkaznice se dobijo pri tov. Raztresenu. Dobile pa se bodo tudi pri odhodu vlaka. Skupen odhod s prvim jutranjim vlakom iz Tržiča. Tovariši, prihitite polnoštevilno na naš kongres!

Ruše.

Za letošnji kongres v Kranju je odbor določil dva svoja delegata. Vendar prosi tudi ostale člane, da se jima pridružijo in se udeležijo kongresa v Kranju. Pot je sicer dolga, pomisliti pa je, da se vrši kongres samo enkrat letno in da takrat lahko doprinesemo nekoliko večje žrtve za skupno stvar. Kdor le more, naj se priključi delegatom.

Mežica.

Podružnica v Mežici poziva vse svoje članstvo, da se udeleži kongresa v Kranju. Informacije in izkaznice se dobijo pri posameznih odbornikih. Vožnja je polovična in tudi drugi stroški bodo malenkostni, tako da nas ne smejo strašiti. Pokažimo delavsko zavednost in pohitimo v Kranj.

Zahtevajte „DELO“ v vsakem javnem lokalu!